

Хозирги янги асрдаги дорул исломни намуналари (5) (
усмонийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукумати-1) (29 бўлим)

Аллох таоло ўтмишда ўтганларнинг тарихий масалаларини зикр
қилгандан сўнг марҳамат қиладики:

لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةً لِّأُولَى الْأَلْبَابِ. (يوسف/7)

Дарҳақиқат, юсуф ва унинг оға-унилари (ҳақидаги қисса)да
сўрагувчилар учун оят-ибратлар бордир.

فَاعْتَبِرُوا يَا أُولَى الْأَبْصَارِ. (حشر/۲)

Бас, эй ақл эгалари, (уларнинг ахволидан) ибрат олингиз!

Али ибни Аби Толиб розиаллоху анхудан ривоят қилиниб айтадики:

رَحِمَ اللَّهُ أَمْرِي تَفَكَّرَ فَاغْتَبَرَ وَاعْتَبَرَ فَأُبْصَرَ...^۱

Андиша қиладиган сўнг панд ва ибрат оладиган ва насихат оладиган
ва сўнг оқил бўладиган кишиларни худо раҳмат қилсин. Ўтган
воқеаларни баён қилишлик ибрат учундир, тафаккур
қилиш, тадаббур қилиш ибрат учун шароит яратади ва ибрат ҳам
тушунча учун шароитни муҳайё қилади ва ҳикмат келтиради ва
мана шу шаклда ўтмишдан бир тажриба, абзор сифатида бугунги
кунни қуришда фойдаланилади:

إِنَّمَا الْبَصِيرُ مَنْ سَمِعَ فَتَفَكَّرَ، وَنَظَرَ فَأُبْصَرَ، وَانْتَفَعَ بِالْعِبَرِ...^۲

^۱ سيد رضی، نهج البلاغه؛ خطبه ۱۰۳.

^۲ همان خطبه ۱۵۳

Ақлли киши шуки,(тўғри) эшитади ва сўнг (у хақида) фикрлайди,андиша қилади ва (тўғри) кўз-қараш билан қарайди ва оқил бўлади ва ибратлардан панд олади.....

Демак бугунги кунгача айтилган мана бу зикр қилинган намуналардан таълим олиш корхоналари сифатида фойдаланайлик, чунки бизларнинг ўтмишда ўтган аجدодларимиз ўзларининг қонларини, мол-давлатларини, номусларини, мавжудиятларини фидо қилиш билан мана бу корхоналарда хозир бўлишган. Демак биринчи ўринда яхшилаб кўра билишимиз керак, сўнг яхши фикрлайлик ва тадаббур қилайлик ва ақл билан ибрат олайлик ,ақл ва хикмат билан ҳаракат қилайлик. Аллохни изни билан.

Аббосийларнинг ҳукумати қулагандан ва мусулмонларни ўртасидаги нисбий иттиҳод ҳам йўқолгандан сўнг тафарруқ кўпайди ва ҳар бир амир ўзига топширилган минтақа билан кифояланди ва бошқа нарсга ҳақида фикрламасди, мана шу шаклда паралел равишда вужудга келган турли-хил исломий изтирорий бадал ҳукуматлар таназзулга юз тутди, аммо усмонийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукумати мусулмонларнинг иттиҳоди йўлига чиқади ва яна қайтадан аббосийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукуматини ўрнига келади.

Мана бу ҳукуматни сақланиб қолиши учун энг муҳим сабаб,унинг исломий бўлганлиги эди, усмонийларнинг шохигарлигига асос солган Усмон ўзини васиятномасида фарзандига аслида эса ўзидан кейинги барча султонларга қарата хитоб қилиб айтадики:

“Эй ўғлим! Худованд қилишликка дастур бермаган ишларни қилишликдан ўзингни тийгин ва ҳукуматни ишларида мушкilotга учраган пайтингда албатта дин уламолари билан маслаҳат қил. Ўғлим! Сенга эргашган кишиларни азиз қилгин, ҳурмат қилгин ва лашкарингни ҳам ҳурмат қил, лашкар ва мол-давлат сени алдаб қўймасин, ҳаргиз шарият ахлидан узоқлашма. Ўғлим! Ўзинг ҳам яхши биласан бизларнинг мақсадимиз аллоҳ таолони розилигидир, жиходни воситасида бизнинг динимизни нури дунёни чекка жойларига ҳам тарқалади, шу сабабли ҳам илохий розиликни кўзингга ойнак қилиб олгин. Ўғлим! Бизлар жанг қилишликдан бўлган мақсади одамларнинг устида ҳукумат қилиш, салтанат юргизиш бўлган кишилардан эмасмиз, балки бизлар ислом билан тирик турадиган ва ислом билан бирга ўладиган кишилармиз.”

Усманийлар ҳукумати мана бу дунё қараш ва мақсад билан 677 шамсий йилда абадий хилофат шиори билан оёққа турди ва қудрат билан олдинга ҳаракат қилди, уни қудрати шу даражага етдики 1210 қамарий ва 1173 шамсий йилда жорж вашингтон раҳбарлигидаги америка ҳукумати усманийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукуматига 642000 доллар баробарида тиллани жизъя сифатида тўларди. Мана бу аҳдномани асли турк тилида усманийлар ҳукуматини волийси Бакр Хасан билан американи президенти жорж вашингтонни ўртасида имзоланади. Мана бу америкаликларнинг чет давлатлар билан қилган ва инглиз тилидан бошқа тилда ёзилган аввалги қарордоди бўлган. Ўша даврдаги энг биринчи қудратли давлат усманийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукумати бўлган ва ҳақиқий иззат ҳам мусулмонларни қўлида эди.

Аммо ҳозирги даврдаги австрияни пойтахти венани фатх қилингандан сўнг, европаликлар салибийлар жангини натижасини ва ўзларини андалусдаги жангларини совуқ, юмшоқ таблиғий жангларга алмаштириб қилинган стратегияларидаги тажрибаларини назарда тутган ҳолда “усмонийларни андалусий қилиш режасини” олиб боришади. Шу сабабли ҳам:

1-Миллатпарастликни, нацианализмни исломни ўрнига мохиятнинг ироя берадиган нарсаси сифатида келтиришди. Туркларни орасида ҳам нацианализмни тарқатишди ва ҳам арабларни ҳамда бошқа миллатларни ўртасида ҳам миллатпарастликни ёйишди, вазият шу даражага етиб бордики, шахслар ва қавмлар ўзларини фақат турк, араб вадеб миллатларини номи билан танишарди, бир мусулмон сифатида тарафни қабул қилиш ўртадан кўтарилган эди. Англияни, Францияни секуляр кофирлари ошкора миллатпарастликни, нацианализмни химоя қилиб чиқишарди, жамол пошо томонидан ҳам турк нацианалистлари химоя қилинар эди.

Шунга асосланган ҳолда мусулмонларни орасида секуляризмни ривожлантириш билан секуляризмни исломни ўрнига алтернатив бадал сифатида келтиришади, фикр озодлиги остида ёзувчиларга, жамоатларга, анжуманларга ва ҳатто секуляр ахзобларга майдон берилган, Али абдурраззоқга ўхшаган кишилар аллохнинг шариатидаги қонунларни жамиятнинг ижроий масалаларидан ва ҳокимиятидан ажралиши ҳақида “ислом ва ҳукм усуллари” номли асарларни ёзишади.

Ва нихоят 1908 йилда парижда тараққиёт ва сулх бирлашмасини кўмитаси “хизб” номи остида секуляр ва миллатпараст ёшларни тарбияси бўйича қудратни қўлга киритиш учун ва халифа Абдулхамиддан қудратни тортиб олиш учун бутун жахон секуляр кофирларини химояси остида иш бошлайди. “Хизб”дан бўлган асосий мақсад ҳам шу бўлган, худди шу нарсани росулуллох саллаллоху алайхи васаллам зирор масжидини нобуд қилиш орқали дорул исломда мунофиқлар тўдаси томонидан бош кўтариб чиқишига рухсат бермаган эдилар. Дорул исломда хизб яшашлар тафарруқни муқаддамоти ва вахдатни парчаланиши учун шароит ,хамда уни нобуд бўлишини бошланиши бўлади.

2-Баён, фикр, ақида озодлиги остида 16 асрни охирларида малтада насрониятни таблиғ қилиш маркази иш бошлайди ва 1212 йилда америкалик насроний таблиғчилар сурия ерларига кириб келишади ва 1217 йилда америкалик протестат таблиғчилар томонидан сурияда насрониятни таблиғ маркази ташкил қилинади ва 1235 йилда суриянинг илмий жамият олийгохи ва 1244 йилда ҳам сурияда американинг берот номли олийгохи ташкил қилинади.

Волмоез волмер номли буюк насроний даъватчиси 1313 йилда байтул муқаддасда ўтказилган конференцияда ўзларининг даъват мақсадлари ҳақида айтадики: “ бизларнинг мақсадимиз мусулмонларни насроний қилишлик эмас, мана бу нарса улар учун харомдир, балки мақсад шуки, бизлар уларни исломдан узоқлаштиришимиз керак, улар аллох билан алоқаси узилган шахсларга айланишлари лозим, сизлар мана бу ишни воситасида

ислом жахонида бир йўлни вужудга келтирасизлар, натижада эса улар сизлар тайёрлаган йўлдан ҳаракат қилишади. “

“Усманийларни андалусий қилиш режаси” ва мусулмонларни орасида хизб ташкил қилиш билан бирга; тавҳид номи билан наждийлар усманийларни суфийларни ақидасига эга бўлганликлари ва гумбадлар мавжудлиги сабабли такфир қилишни бошлашади, усманийларни муртад дейиш орқали уларнинг диёрларини ҳам дорул харбнинг дорул куфрлари деб таништира бошлашади ва мана шу шаклда ислом номи билан ғайри шаръий жангни шўлалантиришади. Баъзи бир биродарлар шайх муҳаммад ибни абдулваҳхобни ўзига хос тушунчалари борасида ханбалий мазхаби бўйича наждий, наждият ибораларидан фойдаланилгани учун норози бўлишади, аслида эса мана бу истелохлар наждийларни наздида қомилан қабул қилинган оддий нарсга ҳисобланади, мана бу тафаккуротни энг катта фикрий манбаъларидан бири

«الذُّرر السَّيِّئَةُ فِي الْأَجُوبَةِ النَّجْدِيَّةِ»

ҳисобланади, ёки наждийлар томонидан

«عِلْمَاءُ الدَّعْوَةِ النَّجْدِيَّةِ» يَا «أُئِمَّةُ الدَّعْوَةِ النَّجْدِيَّةِ» يَا «مَفْتِي الدِّيَارِ النَّجْدِيَّةِ»

номли китобларни ёзиш ҳам оддий бир иш саналади, наждийларнинг ўртасида даъват бўйича кўзга кўринган уламолардан бўлмиш шахй Абдурроҳман ибни Хасаннинг “масаил ва фатаван наждиях” номли китобини ёзиши ёки шайх абдуллатиф оли шайхнинг “машахиру уламаи нажд ва ғойриҳим” номли китобини ёзиши ёки шайх абдуллатиф ибни Абдурроҳман ибни Хасан оли шахйнинг

“мажмуъатур росаил ва масаилин наждиях” номли китобни

Ўзишлиги ёки бўлмасам қуйидаги :

علماء نجد خلال ثمانيه قرون^۴

البيان المفيد فيما اتفق عليه علماء مكة و نجد من عقائد التوحيد

الدعوة الإصلاحية في بلاد نجد على يد الإمام محمد بن عبد الوهاب وأعلامها من بعده

Номли китобларни ёзилиши ё “мажду фи тарихи нажд” номли тарихий китобларни ёзилиши оддий бир иш хисобланган, мана бу тафаккурни вакилларида хам ўзларини умумий суратда ахли суннатни вакили эмас, балки имоми Ахмад ибни Ханбални мазхабидаги тафсирни вакили сифатида таништиришларини кутамиз, чунки ахли суннат бир неча мазхаблар ва ўнлаб турли-хил тафаккурлардан ташкил топган бўлиб улардан бири мана шу наждият тафаккуридир; улар шуни яхши билишсинки ханбалий мазхабини ўртасида уларни тафсирларидан бошқа тафсирлар хам мавжуд, хар бир киши ўзига хос фалончи мазхабдан бўлган тафсирини исломни айна ўзидан ахли суннатдан деб билади ва бошқаларни нобуд қилади ё хатто ўзини мазхабини ахли суннатни айна ўзидан деб санайди ва бошқа мазхабларни кўрмаганликка олади ва уларни нобуд қилишга ҳаракат қилади; бу ердаги қози фақат барча исломий мазхабларни улил амр шўроси бўлиб у ўзини воҳид ижмоъси билан охирги раъйни ва охирги ҳукмни содир қилади, шахслар ва тарқоқ мазхаблар бу ҳукмни содир қилмайди,

^۳ مشاهير علماء نجد و غيرهم، عبد الرحمن بن عبد اللطيف آل الشيخ، تحقيق باشراف دار اليمامة للبحث و الترجمة و النشر، (بيجا)، دوم، ۱۳۹۴ق.

^۴ علماء نجد خلال ثمانيه قرون، عبدالله آل بسام، رياض، دائر العاصمة المملكة العربية السعودية، دوم، ۱۴۱۹ق.

бўлмасам бутун тарих давомида ханафийлар, шофеъийлар, ханбалийлар, мўътазилалар, зохирийлар, жаъфарийлар ва бошқа ўнлаб мазҳаблар бир-бирларини бошига олиб келган мусибатлар такрорланади.

Имоми Шофеъий роҳимахуллохдан бизлардан етиб келган энг яхши тавсиялар жумласига қуйидаги сўзлар киради, у киши марҳамат қиладиларки:

«رَأَيْ صَوَابٌ يَحْتَمِلُ الْخَطَاءَ وَرَأَى غَيْرِي خَطَاءً يَحْتَمِلُ الصَّوَابَ»^۵

“Мени тўғри назарим ҳам хато бўлиб чиқиши эҳтимоли бор ва мендан бошқаларнинг хато назари ҳам тўғри бўлиб чиқиши эҳтимоли бор.”

Имоми Молик роҳимахуллох айтадики:

«إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ أُصِيبُ وَأُخْطِئُ فَأَعْرَضُوا قَوْلِي عَلَى الْكِتَابِ وَ السُّنَّةِ»^۶

“Мен гоҳида тўғри айтадиган ва гоҳида хато қиладиган бир инсонман; шунинг учун мени айтганларимни қуръон ва суннат билан ўлчанглар”. Шу сабабли ҳам баъзи ханафий уламолари Абу Ханифа роҳимахуллох билан шогирдларини ўртасидаги ихтилофли масалаларга тегишли жуда кўп ўринларда айтишадики:

«هَذَا اخْتِلَافٌ عَصْرٍ وَ زَمَانٍ لَا اخْتِلَافٌ حُجَّةٍ وَ بُرْهَانٍ»^۷

“ Мана бу далил ва хужжатдаги ихтилоф эмас, балки аср ва замонни ихтилофидир.”

^۵ التعريفات نوشته جرجانی ص ۱۴۷ و حاشیه ابن عابدین ۳/ ۵۰۸ و إرشاد النقاد نوشته محمد بن اسماعیل صنعانی ص ۱۷، وأبجد العلوم ۲/ ۴۰۲
^۶ ابن عبدالبر در الجامع روایت کرده است. ابن حزم نیز در اصول الأحكام آن را از وی روایت نموده است. ابن تیمیة آن را در مجموع الفتاوی (۱۱۷/۲۰) آورده است

^۷ الهدایة فی شرح بداية المبتدی نوشته علی بن ابی بکر بن عبدالجلیل فرغانی، مرغینانی، متوفای: ۵۹۳ هـ ق

Мана бу ҳолатда нажд уламоларига эргашувчилар ҳам мутлақ ҳукм қилиш ва ўтиб кетганларни хатоларини такрорлашдан ўзларини тийишлари лозим бўлади, улар ҳам аҳли суннатнинг мана бу йўлида жойлашишсин, тоинки аллоҳни изни билан яна қайтадан улил амр шўросига қайта олсак, шунда у ўзини воҳид ижмоъси билан воҳид жамоатни ташкил қилади ва мана шунча тафарруққа хотима ясайди.

Хар қандай суратда нацианалист ахзобларнинг ва ташкиллашган насроний гуруҳларининг тарқалиши орқали аввал нажодпарастлик ва нацианализм алангаси мусулмонларни ўртасида ёқилди ва кейинроқ насронийлар билан яҳудийларни, наждийлар билан усмонийларни ўртасида курашлар, жанглар бошлангач эса ички тафарруқ учун шароитни муҳайё қилишди ва ақидавий, фикрий ёриқлар ва тилга, қавмга оид ихтилофларни ижод қилиш билан усмонийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукуматининг суд марказларига хатто таълим-тарбия марказларига секуляристик қонунларни бир қисми кириб келди, мана шундай осонлик ҳолатда аллоҳ таоло билан ягона алоқа канали бўлган аллоҳ таолонинг шариатидаги қонунлари билан мусулмонларнинг алоқаси узилди, кейинроқ эса мана бу алоқани ўзларини қонунлари орқали бутунлай узиб ташлашди ва уни ўрнига секуляризм динидаги қонунларни қўйишди ва одамлар оилавий, таълим-тарбиявий, ижтимоъий, иқтисодий, идорий, ҳукуматий масалаларни энг майдаси бўйича ҳам аллоҳни шариатидаги қонунлар билан боғланишни ўрнига секуляризм динидаги қонунлар билан боғланишга мажбур бўлишади; мана бу ақидавий адашишлар ва хизб яшашлар ва тафарруқни ёнида

ички мунофиқлар тўдаси қонуний суратда, ҳукуматни ва қонунни паноҳида қанот қоқиб учишди ва турли-туман ақидавий, ахлоқий, рафторий фасодларни мўъминларни орасида ривожлантиришни бошлашди.

Отатурк мусулмонларни орасида мунофиқларни ўсиб-унишига комил намуна бўла олади. Мана бу муртад шахс ҳукумат қудратини қўлга киритишидан олдин қўлида тасбех ва зохирда исломий, муллоларни либоси билан туркия уламоларини ёнида ҳозир бўлар эди, аммо амалда секуляристлик қонунларни ва секуляристларни демократиясини олиб борувчиси, ҳамда исломий шариатни ва уни шиорларини бузувчи бўлган, хатто аёлларни хижоби ва муллоларни соқоли, либослари ва масаласига ҳам аралашарди, бўлиб ҳам уни аёли (латифа) ҳамиша одамларни ўртасида хижоб билан зохир бўларди.

Мана бундай мавжудотлар ҳозирда ҳам жуда кўпайган; бу мавжудотлар мусулмонларни адосини чиқаришни хошлашади, аммо амалда аллохни шариатидаги қонунлардан бароат қилишган ва секуляристлик қонунларни ва секуляристларни демократиясини ўйинчилари сифатида рол ўйнашади.

Ички жихатдан, душманнинг совуқ жангларини самараси душманлар учун секуляр ахзобларни вужудга келишини ва секуляр туркларни ўртасида отатуркка ўхшаганлар вужудга келишини, ҳамда араб миллатпарастларини орасида эса шох файсал ва ашроф хусайнга ўхшаганларни вужудга келишини, усмонийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукуматидаги “тупроқ”ни ва “озодлик”ни беришни эвазига келган эди. Усмонийларнинг исломий изтирорий бадал

хукумати ва давлати хукуматнинг марказида ўзини дифо қилиш қудратига эга бўлса ҳам, аммо ички секуляр ахзобларга,наждий араб қўзғалончиларига ва ахли бағий секулярларга нисбатан муомала қилиш қудратига эга эмас эди.

Томас лоренс “сахродаги инқилоб” китобидан англиянинг ташқи сиёсатини мана бу икки жумлада хулоса қилади: “бизлар комил махорат билан маккани истамбулни қаршисига ва миллатпарастликни исломни қаршисига қўйдик.”

Макка қандай қилиб истамбулни қаршисига туриб қолди? Бу ишлардан бир неча аср олдин наждийлар усмонийларни муртад дейиш билан уларни соддалик билан бағий қилиб олишади ва исломий изтирорий бадал хукуматга қарши катта миқёсдаги жибхадан жой олишади ва исломий изтирорий бадал хукуматга қарши ўзларини улушлари бўйича хужум қилишади, натижада эса уни заифлаштиришади.

Ички ва ташқи душманларнинг рухий ва совуқ жангларини воситасида мана бундай шароитларни мухайё бўлганлиги ва бир қанча асрлар олдин мусулмонларни қалбидан жой олган “вахн”нинг мавжудлиги ва эъдод,харбий ва илмий технология бўйича ҳам қолоқликларга дучор бўлганлиги ва вақтларини хуш ўтказишлик,дунёга ёпишиб олиш сабабли, заифлашиб қолган усмонийларнинг исломий изтирорий бадал хукуматини ишғол қилиш учун бутун жахон секуляр кофирларини қуроли,иссиқ жангларни бошлашларига фурсат мухайё бўлган эди, мана шу шаклда усмонийларга қарши жахон секуляр кофирларининг босқинчиликлари бошланади.

-Секуляр франция напалеонни даврида 1176 йилда мисрни ишғол қилади ва секуляр россия хам катринни замонида ўзини хамлаларини бошлайди ва усмонийларнинг заиф шохигарлигини баъзи диёрларини 17 асрни иккинчи ярмида ишғол қилади.

-Франциялик секулярлар 1208 йилда алжазоирни ишғол қилишади ва 1209 йилда тунисни ишғол қилишади, мана шу равиш билан 1290 йилда марокашни ишғол қилишган.

-Секуляр италия хам ливияни аксар қисматларини 1289 йилда ишғол қилган.

Мана шу шаклда африкани шимоли бутун жахон секуляр кофирларини қўлига ўтади ва усмонийларни исломий изтирорий бадал ҳукуматини ихтиёридан чиқади.

-Мана бу томондан эса англия хам хинд ярим оролини ишғол қилган эди, Аданни эса 1317 йилда ишғол қилади ва ўзини минтақаларини яманни жанубий чегараларигача кенгайтиради, 1292 йилда усмонийларни исломий изтирорий бадал ҳукумати германия билан биринчи жахон жангида муттаҳид бўлишидан олдин, англия оли саъудни кўзини олдида усмонийлар ҳокимиятини бир қисми ҳисобланган ироқни жанубини, фовни, басрани ишғол қилади.

Исломий изтирорий бадал ҳукумат ўзи тушиб қолган зарурат,изтирорий ҳолатдан чиқиш учун яъни ташқи секуляр кофирлар томонидан исломий диёрларни ишғол қилиниши ва ички мушкилотлар сабабли вужудга келган муаммони ҳал қилиш учун германия билан муттаҳид бўлади ва биринчи жахон жангида иштирок этади. Мана бу пайтда германияни душманлари

усмонийларни исломий изтирорий ҳукуматини ҳам душманлари бўлишган.

Мана бу вақтда учта хилма-хил манбаъ томонидан ташқи секуляр кофирларни босқинчилик пайтида фатво содир бўлади.

-Уларни бири оли саъудни наждийлари томонидан бўлиб унда усмонийлар ҳукуматини ва уни тарафдорларини такфир қилинади.

-Иккинчиси умумий жаъфарий шиъаларини маржаъси томонидан содир қиланади.

-Учинчиси ҳам усмонийларни муфтилари томонидан содир қилинади.

Биринчи фатво исломий изтирорий бадал ҳукумат ва ташқи секуляр кофирлар томонидан ишғол қилинишига билдирилган муносабат ҳақида бўлиб, у нажд уламоларига тегишли эди:

Наждият ўша пайтда ҳам ва ҳозирда ҳам қуйидагича эътиқодга эга бўлишган:” усмонийлар давлати суфийларни тарафдори бўлган ва суфийлар ҳам қабрларни ибодатига эътиқод қилишган”. Мана бу ҳолатда исломий изтирорий бадал ҳукуматнинг наждий қўзғалончилар билан қилган жанги бугунги кунда сиёсий ихтилофлар номи билан ривожланган ихтилофлар сабабли бўлмаган, балки нажд уламоларини фатволаридан, уларни адабиётидан очиқ-ойдин кўриниб турганидек, наждийлар усмонийларни “мушрик” ва муртад ва уларни қўл остидаги диёрларни дорул куфр ва дорул харб деб санашган ва усмонийлар эса наждийларнинг ваххобийлиги сабабли уларни ғумрох, қўзғалончи исломий фирқа яъни ахли бағий деб билишган, наждийларнинг усмонийлар билан қилган жанглари диний жанг (бир

динни бошқа бир дин билан қилган жанги) , усмонийларни наждият билан қилган жанги эса мазхабга оид жанг (исломий мазхабни бошқа бир исломий мазхаб билан қилган жанги) хисобланган. Наждият аслида ханбалий мазхабининг мухаммад ибни абдулваххобни кўз-қараши асосидаги тафсиридир, усмонийлар ўзларининг ҳокимияти^{9,8} остидаги диёрларни хаммасида уни ваххобият деб исмлашган.

Шайх Хусайн ибни Ғаномий айтадики: солих кишиларни, авлиёларни ибодатига юз тутишган эди ва диндаги тавҳид арқонини ташлаб қўйишган бўлиб мушкилотлар, балолар, фожеълалар пайтида ўтиб¹¹ кетган солих кишилардан панох топишарди.

Саъуд ибни Абдулазиз ҳам усмонийларни ироқдаги волийсига ёзган номасида айтадики: сизларни наздингизда аллоҳ таолога нисбатан куфр ва ширк шиорлари зохир бўлган; қабрларни устига гумбадлар қуриш, уларни зийнатлаш, нақшлар билан безаш ва уларни зиёрат қилиш, холбуки аллоҳ ва росули бунга рухсат бермаган эдилар, улар учун байрам маросимлари ўтказилади ва хожатларни рўёбга чиқаришни ва мушкилотларни ҳал қилишни , ҳамда ғам-андуҳларини таскин беришни талаб қилинади. Мана бу амаллар бир томонда, беш вақт намозга ўхшаш диний вожиботларни зоя кетказиш ҳам бошқа бир томонда жойлашган, демак намозхонларни ўзи якка холда намозини ўқийди, намоз ва закотини тарк қилган кишиларни бу хуник ишларидан қайтарилмайди ва мана бу мавзуъ ҳамма жойда

⁸ Шейх Наср الفهد، دولت عثمانی و چگونگی برخورد دعوت امام محمد بن عبدالوهاب رحمه الله علیه نسبت به آن، ص ۱
⁹ شيخ ابن باديس مالكي [متوفى: ۱۳۵۸ هـ.ق] میگوید: «الأثر اك هم الذين أطلقوا على حنابلة نجد مسمى (الوهابية)، وهم الذين نشروا عنهم التهم والأكاذيب في العالم الإسلامي، وأستأجروا الفقهاء في جميع الأقطار ليؤلفوا، ويكتبوا، ويكذبوا، على حنابلة نجد» [مجله الصراط، شماره ۵]
تركها از دولت عثمانی همان کسانی بودند که نام و لقب و هابیت را بر حنابلهی نجد اطلاق نمودند و همان کسانی بودند که در عالم اسلامی در مورد آنها تهمت ها و دروغ ها منتشر نمودند و فقهاء را در جميع اقطار اجير نموده تا اینکه بر علیه حنابلهی نجد تألیف نمایند و بنویسند و دروغ بگویند.

¹⁰ روضة الأفكار ص ۵۱۵ بعد

тарқалган ,жуда кўп давлатларда : сурияда, ироқда, мисрда ва бошқа
’’ диёрларда ҳам вазият мана шундай холдадир.

Султон Мухаммад Фотих хақида ҳам айтишадики: у
константиполни фатх қилгандан сўнг 857 хижрий йилда Абу Айюб
ансорий розиаллоху анхуни қабрини топади ва уни устига гумбадли
мақбара қурдиради ва уни ёнига эса масжид солдиради, мана бу
масжидни эса оқ мармар тошлар билан безайди,.....
усмонийларнинг янги подшохи мана бу мақбарага келади ва ижро
қилинган бир маросимда султонни қиличини (Усмон биринчини)
’’ мавлавия тариқатини шайхидан қабул қилиб олади.

Мана бу подшоҳ биринчи бўлиб маданий ва жазолаш қонунларини
асосини бино қилган эди, қуръон ва суннатда ворид бўлган баданий
жазоларни ўзгартиради – баданий қасос ахкомларидан бўлмиш
“тишни баробарида тиш ва кўзни баробарида кўз ва.....” – мана
буларни ўрнига дия учун нақд пул тўловларини ривожлантиради,
султон Сулаймон замонида мана бу ҳукмларни барчаси бўйича барча
’’ заминаларда пиёда қилинади.

Султон Сулаймон хақида ҳам айтишадики: у Бағдодга келган
пайтида Абу Ханифани қабрига мақбара қуради ва уни устига
гумбад қилдиради, у нажафдаги, карбалодаги рофизийларни
муқаддас жойларига, зиёратгохларига боради ва уларни устига

’’ الدرر السنية ١ / ٣٨٢

’’ الدولة العثمانية دولة إسلامية مفترى عليها ١ / ٦٤

’’ تاريخ الدولة العلية ص ١٧٧ . فتح القسطنطينية ومحمد الفاتح ص ١٧٧

биноларни қуради, кейинчалик мана бу бинолар муваххидлар

^{۱۴} томонидан нобуд қилинади.

Саъуд ибни Абдулазиз ўзини Бағдодни волийсига ёзган номасида- бу ҳақида олдин ҳам ишора қилиб ўтган эдик- мана бундай ёзади:

Сизни ва имомларингизни, ҳокимларингизни холи исломни иддао қилган шаходатларинг ёлғон эканига далолат қилади, сизларни подшоҳингиз ўзини амакисини ўғлини росулуллох саллаллоху алайхи васалламни зиёратларига жўнатган пайтида, росулуллох саллаллоху алайхи васалламдан душманларини устидан ғалаба беришликларини талаб қилди ва росулуллох саллаллоху алайхи васалламни фарёд қилиб чақирди ва унда банда фақат аллохни қаршисида қилиши лозим бўлган заиллик, хушуъ мавжуд эди, улар эса мана бу хушуъни, заилликни аллохни бандаси бўлмиш Мухаммад ^{۱۵} мустафо саллаллоху алайхи васалламга нисбатан қилишди.

Бағдоддаги усмонийларни волийси Саъуд ибни Абдулазизга ёзган номасида қуйидагиларни айтади: “бизлар мусулмонмиз ва бизлар шунга иттифоқ қиламизки, бизларни барча имомларимиз ва тўрт мазҳабни имомлари ва динни, миллатни мужтахидларини ақидаси ана ўша тўрт мазҳабни имомлари эга бўлган ақидадир”. Саъуд ибни Абдулазиз уни номасига жавоб беради: аллох таолони каломидан ва пайғамбарини ва тўрт имомга эргашганларни сўзларидан бизларга маълум бўладикки, сизларни хужжатингиз ботил ва бекордир, қилаётган иддаоларингизни ҳам пояси, асоси йўқ, ҳар қандай киши бир нарсани иддао қилишлиги билан ўзини ростгаўй

^{۱۴} تاريخ الدولة العلية ص ۲۲۳ و الدولة العثمانية دولة إسلامية ۱ / ۲۵
^{۱۵} الدرر السنية ص ۱۶۰ ، تاريخ الدولة العلية ص ۱۷۷ و ص ۱۹۸ به بعد

эканини исбот қила олмайди, магар инки ўзини амали билан исботлай олади. Шунингдек минг динорни тилда айтишлик билан одам бой бўлиб қолмайди, тил билан оловни айтишлик орқали тил хам куйиб қолмайди, яхудийлар росулulloх саллalloху алайхи васалламга нисбатан ана ўшанча душманчиликларига қарамасдан росулulloх саллalloху алайхи васаллам уларни даъват қилган пайтларида айтишдики: “нахну муслимун” яъни бизлар мусулмонмиз, ва насоролар хам шундай дейишди, худди шунга ўхшаш фиръавн хам ўзини қавмига қуйидагиларни айтади:

مَا أُرِيكُمْ إِلَّا مَا أَرَىٰ وَمَا أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ الرَّشَادِ "

(уни айтган сўзлари ёлғондан бошқа нарса эмас эди) Мусога нисбатан ўлим хукмини содир қилганини асослаб айтадики: фиръавн айтди: “мен сизларга фақат ўзим раъй қилаётган нарсани (яъни Мусони ўлдиришнинг маслахатини)гина кўрсатурман ва мен ‘‘сизларни фақат тўғри йўлга етакларман!”

Шайх Носирул Фахд афғонистонни америка томонидан ишғол қилинганидан сўнг, мўъминларни афғанистон мусулмонларига ёрдам беришга чорлаб ва мусулмонларга қарши кофирларга ёрдам бермасликка тарғиб қилиб матлаб нашр беради ва мана шу сўзлари сабабли америкага ва унга муттаҳид бўлганларга қарши амал қилишда айбланиб 1382 шамсий йилда оли саъуд томонидан қўлга олинади ва 31 йил якка тарзда “хаир” зиндонига ташланади, бу киши айтадики: шайх Мухаммад ибни абдулваххобни даъвати усмонийлар ҳукумати билан қандай қарама-қарши бўлгани борасида ва шайхни

даъвати хақида ва унинг усмонийлар ҳукуматини баробаридаги ўрни борасида шубхалар мавжуд, бу шубхалар шундан иборатки, шайх ҳукуматга қарши чиққан ва мусулмонларни тафракасига боис бўлган, шу сабабли шайхни даъватини мудофаъа қилиб жуда кўп уламолар – ҳозирги асрда – кўп китобларни мана бу шубхани рад қилиб ёзишган, уларни баъзиси айтадики, наждийларни диёри усмонийларни давлатидан мустақил ҳолда бўлган ва шу сабабли ҳам шайхни даъватида у кишини усмонийларнинг давлатига қарши^{۱۷} чиққан, деб айтиб бўлмайди.

Аммо бу сўзлар уч жихатдан қабул қилинмайди:

Биринчидан: наждийларни диёрларини устидаги ҳукумат ва риёсат расман усмонийлар давлати томонидан бошқариларди, уни устида ҳудди Хижозни, Шомни, Яманни, Ироқни ва бошқа диёрларни устида ҳукумат юргизганидек ҳокимият қилган, нажд амирларини харрожи^{۱۸} ҳам мана шу диёрлардан келарди.

Иккинчидан: агар нажд диёрларини мустақил деб қабул қилган тақдиримизда ҳам, барибир шайхул исломни даъвати нажддан ўтиб Хижоз, Яман, форс кўрфазига, Ироқни атрофига, Шомга кириб келган эди, Карбалога ҳужум қилиб Дамашқни муҳосара қилиб олади, шубҳасиз мана бу диёрларни барчаси усмонийларнинг ҳукмронлиги остида бўлган.

Учинчидан: бу даъватни имомларининг барчаси мана бу мавзуга муттафиқ бўлишганки, усмонийларни давлати дорул харбдир, магар

^{۱۷} دعاوى المناوئين ۲۳۳ - ۲۴۰

^{۱۸} الدولة العثمانية ص ۲۰۱

шайхул исломни даъватига мувофиқ жавоб берган минтақаларгина дорул харб хисобланмасди, шайхул исломни даъвати холис тавхидга ва ширкка, уни ахлига қарши кураш эди, ўша даврдаги энг катта ширкни химоячиларидан бири усмонийларни давлати бўлган эди, шу сабабли ҳам мана бу даъват усмонийларга қарши жанг эълон қилиниши хисобланган.^{۱۹}

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته

*Хозирги асрдаги дорул исломни намуналари (6) (усмонийларнинг
исломий изтирорий бадал ҳукумати-2) (29 бўлим)*

Оли саъудни ўн бешинчи ҳокими бўлмиш саъуд ибни Абдулазиз Боғдодни волийсига ёзадики: аммо сизни қуйидаги сўзингиз: бизлар қандай қилиб билмаган ҳолда фитна барпо қилганмиз ва ахли қибла мусулмонларини тақфир қилганмиз ва аллоҳга, охирага иймон келтирган кишилар билан жанг қиламиз!

Энди бизларни жавобимиз шуки: бизлар ҳеч қачон шахсни гуноҳи сабабли тақфир қилмаганмиз, балки бизлар аллоҳга ширк келтирган ҳамда аллоҳга шерикларни қўйиб олган кишиларга қарши жанг қиламиз, чунки улар худди аллоҳни хоҳлаганларидек бошқа шерикларни ҳам хоҳлашади ва улар аллоҳ учун қурбонлик қилишлари

^{۱۹} ناصر الفهد، دولت عثمانی و چگونگی برخورد دعوت امام محمد بن عبدالوهاب رحمه الله عليه نسبت به آن، ص ۱۷

лозим бўлганидек ўша шериклар учун қурбонлик қилишади, улар учун аллохга назр қилишлари лозим бўлганидек назр қилишади, худди аллохдан қандай қўрқишлари лозим бўлса шериклардан ҳам шундай қўрқишади, мушкилотлар пайтида улардан панох топишади ва улардан манфаъат, фойда талаб қилишади, қабрларни устига бино қилинган бутлар, гумбадлар йўлида жанг қилишади ва мана бу гумбадлар, бутларга аллохни ўрнида ибодат қилишади.

Демак агар сиз ўзингизнинг қилаётган иддаоларингизда ростгўй бўлсангиз ва ўзингизни ислом миллатидан деб билсангиз ва росулulloх саллalloху алайхи васалламга эргашсангиз, мана бу бутларни хаммасини йўқотинглар ва уларни ер билан яксон қилинглар, барча ширклардан ва бидъатлардан аллохга тавба қилинглар, агар сизлар мана шу холингизда қолиб кетсангизлар ва ширклардан тавба қилмасангизлар ва пайғамбари орқали юборган худони динига пойбанд бўлмасангизлар, демак бизлар ҳам сизлар аллох таолони динига қайтмагунингизча сизларга қарши жангдан^{۲۰} қўлимизни тиймаймиз.

Шайх Сулаймон ибни Абдуллох бир китоб ёзади – уни исмини далоил деб қўяди- наждиятга қарши турк лашкарига ёрдам берган хатто агар уларни динида бўлмаса ҳам – қабрпараст бўлмаса- уларнинг куфрига, иртидодига 20 дан ошиқ далил келтиради ва уларни лашкарини ғозийлар лашкари(гумбад ва ширк аскарлари) деб^{۲۱} номлайди.

^{۲۰} الدرر السنّة ۷ / ۳۹۷

^{۲۱} الدرر السنّة: ۷ / ۵۷ - ۶۹

Шайх Абдуллатиф ибни Абдуррохман хам усмонийларни лашкари хақида айтадики: улар тавхидни йўқотиш ва уни бутунлай нобуд қилиш учун келишган, улар ширкни барпо қилиб динни таътил қилишмоқчи ва куфр тавхидни устида зохир бўлишини исташяпти.

۲۲

Наждият уламоларини орасида усмонийлар давлатига нисбатан энг шиддатли бўлганлардан бири шайх Хамд ибни Атиқ бўлган эди, у киши билан шайх абдуллатиф ибни Абдуррохман ибни Хасанни ўртасида ёзилган номаларни “дурурус синиях”ни олтинчи ва еттинчи жилдларида ўқий оласиз.

Усмонийлар ҳукуматини лашкари арабистон ярим оролига кириб борган пайтида, баъзи ахли суннатдан бўлган буводий шахридаги кишилар усмонийларни лашкарига қўшилади, шайх Хамд “муртадларга ва туркларга ёрдам беришдан нажот топиш, қутулиш йўллари” номли китоб ёзади, унда усмонийлар лашкарига ёрдам берган ҳар қандай шахсни такфир қилади.^{۲۳}

Шайх Абдуллох ибни Абдуллатифга савол бериладики, агар бир киши мана бу давлатни –усмонийлар давлатини- кофир деб билмаса ва уларни мусулмонлардан кўра афзал кўрса ва уларни вилоятларига қўшилса ва улар билан бирга жиход қилишни яхши кўрса ёки бир киши уларни яхши кўрмаса ва фақат усмонийларни, ҳамда уларга ҳамроҳ бўлганларни бағийлар (саркаш ва ёғий) деб санаса ва уларни нарсаларини ҳалол демаса, магар бағийлар жамоятидан олинган

^{۲۲} الدرر السنية: ۱۴۸ / ۷ - ۱۵۲

^{۲۳} شيخ حمد بن عتيق ، سبيل النجاه و الفكاك من موالاه المرتدين و الاتراك

нарса ҳалол бўлса ,бундай кишиларни ҳукми нима? Улардан олинган хар қандай нарса ҳаром бўладими?

Буни жавобига шахй айтадики: усмонийлар давлатини куфрини ташхис бермаган ва улар билан мусулмонларнинг бағийлари ўртасига фарқ қўя олмаган хар қандай киши, ла илаха иллаллохни маъносини билмабди, агар бу киши усмонийлар давлатини мусулмон деб эътиқод қилса, уни жаҳолати нихоятда шиддатли бўлиб кетади ва худди кофирларни куфрига нисбатан қилинган шубҳага ўхшайди, кимки усмонийларни мусулмонлар томонга тортиб олиб келса ёки хар қандай шакл ё йўл билан бўлса ҳам уларга ёрдам берса, демак у ^{۲۴}очиқ-ойдин исломдан чиқибди ва муртад бўлибди.

Мана шу “дурурус синиях” китобида келтирилишича: “ ахли макка бўлган кишиларни қабрларига ва бошқа солих кишиларга сиғинадиган, ҳамда худони тавҳидидан ширкка ўтиб олган ва росули худони суннатини бидъатга алмаштириб олган туркия давлатидаги мушрикларни такфир қилмаса; у ҳам ана ўшаларга ўхшаб кофир бўлади. Агарчи у уларни динини ёқтирмаса ва уларга нисбатан нафратга эга бўлса ва исломни,мусулмонларни яхши кўрса ҳам; зеро мушрикларни такфир қилмаган хар қандай киши қуръонни тасдиқламаган бўлади; чунки қуръон мушрикларни такфир қилган ва бизларга ҳам уларни такфир қилишимизга,ҳамда уларга

^{۲۴} الدرر السنية ۸ / ۲۴۲ / عبدالرحمن نجدى، الدرر السنية في أجوبة النجدية، ج ۱۰، ص ۴۲۹. سایت مکتبه الشامله به آدرس: <http://shamela.ws/browse.php/book-3055>. «و سئل الشيخ عبد الله بن عبد اللطيف عن من لم يكفر الدولة- أى العثمانية- ... فأجاب: من لم يعرف كفر الدولة و لم يفرق بينهم وبين البغاة من المسلمين لم يعرف معنى لا إله إلا الله، فإن اعتقد مع ذلك أن الدولة مسلمون، فهو أشد وأعظم، و هذا هو الشك في كفر من كفر بالله و أشرك به، و من جرهم و أعانهم على المسلمين بأى إعانة فهي ردة صريحة».

душманчилик қилиб уларга қарши жанг қилишимизга дастур
²⁵ берган.”

Шайх Сулаймон ибни Сахмон қасидада айтадики: туркларни
куфрини васфида нима десам бўларкин, ҳақиқатда улар
кофирроқдирлар, барча миллатларни ичида уларнинг мусулмонларга
нисбатан душманчилиги ошкор ва уларнинг миллатларни
ғумрохлиги йўлидаги ҳаракатлари ҳам ошкордир, демак кимки
кофирлар билан дўст бўлса у ана ўшалардан ҳисобланади, ақлга эга
²⁶ бўлган ҳар қандай киши уларни тақфир қилади.

Яъни дарҳақиқат мусулмон киши ҳам усмонийларнинг кофирларни
устидан қозонган ғалабаси билан хурсанд бўлишга ҳаққи йўқ бўлган,
чунки улар усмонийларни кофирлардан ва миллатлардан ҳам кўра
баттарроқ даста деб билишган, улар яхудийлар, насоролар,
мажусийлар, собеинлар ва секуляристларни суфий усмонийлардан
кўра пастроқда деб санашган, шу сабабли ҳам шайх Абдуллох
Мухаммад ибни Сулайм масжидда бир четда ўтириб шом намозини
кутиб ўтирган эди, мусулмонлар бу ерда шайхни борлигидан
хабарлари йўқ эди, усмонийларни давлати ҳақида суҳбатлаша
бошлашади, уларни бири айтадики: бизларга етиб келган
хабарларга кўра усмонийлар ғалабаларни қўлга киритишган, улар
ҳақиқатда улўғвор давлат бўлишди, деб уларни мақтай бошлашади.

²⁵ عبدالرحمن نجدى، الدرر السنية فى أجوبة النجدية، ج ٩، ص ٢٩٠-٢٩٢. سایت مکتبه الشامله به آدرس:
<http://shamela.ws/browse.php/book-3055>. «فمن لم يكفر المشركين من الدولة التركية، و عباد القبور كأهل مكة و غيرهم، ممن عبد
الصالحين، و عدل عن توحيد الله إلى الشرك، و بدل سنة رسوله بالبدع، فهو كافر مثلهم، و إن كان يكره دينهم و ييخصهم و يحب الإسلام و المسلمين
فإن الذى لا يكفر المشركين، غير مصدق بالقرآن، فإن القرآن قد كفر المشركين، و أمر بتكفيرهم و عداوتهم و قتالهم... (همان، ج ٩، ص ٢٩٠-٢٩٢).

²⁶ ديوان ابن سحمان: ص ١٩١ : وما قال فى الأثر ك من وصف كفرهم.... فحق فهم من أكفر الناس فى النحل / وأعداهم للمسلمين وشرهم
...ينوف ويربو فى الضلال على الملأ / ومن يتول الكافرين فمثلهم... ولا شك فى تكفيره عند من عقل / ومن قد يواليهم ويركن نحوهم... فلا شك فى
تفسيقه وهو فى وجل

Шом намози тугаб хамма фориғ бўлгандан сўнг, шайх Абдуллох Мухаммад ибни Сулайм минбарга чиқади ва усмонийлар давлатини ёмонлаб бу ҳақида етук бир маъруза қилади. Шайх усмонийлар давлатини ҳаққиға мақтовлар айтиб уларни улуғлаётган, уларни яхши кўраётган кишиларга хитоб қилиб айтадики: уларни ҳаққиға мақтовлар айтган кимсалар пушаймон бўлиб тавба қилишлари лозим, қайси мусулмон кофирларни – усмонийларни – яхши кўради ва уларнинг ғалабаси билан хурсанд бўлади, агар бир мусулмон ўзини мусулмонларга тегишли деб билмаса, у ўзини яна кимларга тегишли^{۲۷} дея олади?

Шу сабабли ҳам гувоҳ бўлганимиздек, уларни кўзларини ўнгида европадаги секуляр давлатлар ливияга, африкани шимолига ва бошқа жойларга ҳамла қилган пайтларида улар аслан аҳамият беришмайди ва секуляристлар – ёки араб тили билан айтганда мушрикларни – насороларни ўрнига қўйиб олишади ва айтишадики бир насроний бир мушрик билан жанг қиляпти, демак мушкили йўқ улар жанг қилаверишсин.

Шайх Абдурроҳман ибни Абдуллатиф оли шайх айтадики: ошкор кўриниб турганидек усмонийлар; кофир ,бутпараст давлат ва уларни дини ширк ва бидъатга тўла ва улар ана ўша – ширк ва^{۲۸} бидъатни – химоя қилишади.

Мана бунга ўхшаган назарларни ва бошқа нажд уламоларини назарларини кўриб чиққандан сўнг шуни тушуниб етамизки, усмонийларнинг муртад эканликларига ва усмонийларни салтанати

^{۲۷} تذكرة أولى النهى: ۳ / ۲۷۵

^{۲۸} علماء الدعوة: ص ۵۶

остидаги минтақаларни дорул куфр ва дорул харб эканлигига шубха қиладиган наждий олим мавжуд эмас эди, барча нажд уламолари суфий усмонийларни бошқа аслий кофирлардан кўра баттарроқ деб санашган, шу сабабли ҳам кўриб турганимиздек, 1295 шамсий йилда малик ибни абдулазиз ибни саъуд кувайт диёрларини хокими жобир муборак оли сабох билан бирга Басрада хозир бўлишади ва англиянинг секуляр ҳукуматини қўмондонларини усмонийлар ҳукуматининг лашкари устидан қозонган ғалабаси билан табриклашади!!

Улар мана шунча йўл юриб келиб дорул исломнинг минтақасини бир қисмига ҳукмрон бўлиб олган англиянинг босқинчи ҳокимларини табриклагани келишади, табиийки улар усмонийларни яъни мусулмонларни мушрикларни ўрнига қўйиб олишган эди, англия секулярларини эса насороларни ўрнига қўйишади, аслида мушриклар мусулмонларни биринчи даражали душманлари, насронийлар эса мусулмонларни учинчи даражали душманлари ҳисобланади, биз мусулмонлар мусулмонларнинг насронийлар устидан қозонган ғалабаси билан хурсанд бўламиз. Мана булар эса мусулмонларни мушрикларни ўрнига қўйишган, шу сабабли ҳам англияни босқинчи ҳокимларини истиқболига келишади; кўриб турганимиздек уларни асарларида италияликларга қарши жиход қилган Умар Мухтор ҳақида ҳеч қандай сўз айтилган эмас, нима учун? Чунки Умар Мухтор бир суфий бўлган ва наждийларни назарида у мушрик эди, босқинчи италияликларни эса насроний деб ҳисоблашган; уларнинг нотўғри манхажлари мана бундай фожеаларни вужудга келишига боис бўлган.

Наждият мана бу қадимги сенариони такрорлаб худди шу ролни
ҳозирги исломий изтирорий бадал ҳукуматларни баробарида
ўйнаяпти; мушрик ва мушриклар истелохидан олинган нотўғри, хато
тушунча сабабли, ҳамда мусулмонлар учун шаръий мўътабар
узрларни келтириш ва мусулмонларни ноўрин такфир қилиш орқали,
хатто хаворижга, ахли бидъатга ўхшаган истелохларни ноўрин
ишлатишни кетидан бизларни асримизда ҳам фожеаларни такрорий
холда вужудга келтиришяпти. Ҳозирда шуларни кўрмаяпмизми?

Ҳозирги пайтда бутун жаҳон секуляр кофирлари ва маҳаллий
муртадлар худди ваҳший ҳайвонлардек мусулмонларга ҳамла
қилишган, улар мусулмонларни қабрларни зиёрат қилишга ўхшаган
нарсалар билан машғул қилиб қўйишган, мана бу борадаги қабрларни
зиёрат қилишни ислоҳ қилиш ва мусулмонларни хатоларини
тўғрилаш учун ўнлаб равишлар, каналлар мавжуд; росулуллоҳ
саллаллоҳу алайҳи васаллам мадина дорул исломида бир неча йил
ҳокимият олиб борган бўлсалар, фақат бир муддат одамларни
қабрларни зиёрат қилишдан қайтарганлар, кейинроқ эса
мўъминларга қабрларни тўғри зиёрат қилиш равишларини
ўргатганлар, яъни бу ишни озод қўйган эдилар, ҳаргиз мақбараларни
бузмаганлар ва қабрларни текислаб ташламаганлар, фақатгина
араб ярим оролидаги секуляр кофирларни пойтахтини фатҳ қилган
пайтларида бу ишларни қилганлар. Яъни маккани фатҳидан сўнг.
Тушундингларми? Маккани фатҳидан сўнг. Бўлиб ҳам шундай
қабрларни текислаб ташлаган эдиларки, бу қабрларни устига
илохларни белгиси қўйилган ёки бутхоналар қурилган эди.

Мана бу азизлар танлаган йўлда мусулмонларни пастдаги масалалар билан машғул қилинган ва биринчи ўриндаги асосий масаларни ташлаб қўйилган, дархақиқат бу бир касаллик бўлиб ҳар қандай ақидага эга бўлган кимса бу касалликка мубтало бўлса, албатта зарар кўради ва зарба ёйди.

Усманийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукумати Канстантиполни фатх қилмоқчи бўлиб уни мухосара қилиб олган пайтида, шарқий рум шахридаги ҳокимлар, уламолар ҳар кун бир-бирлари билан тортишиш, баҳс қилиш, бақир-чақир қилиш, бир-бирларини муттаҳам қилиш учун жамланишарди. Мана бу жамланишлар шаҳарнинг таслим бўлишидан бир неча кун олдингача давом этди. Аммо мана бу жамланишлар усманийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукумати билан қандай қилиб муқобила қилиш ҳақида эмас эди, балки малоикаларнинг музаккар ё муъаннасм, деган мавзуда бўлган?! Бир неча кундан сўнг Канстантипол ҳам ^{۲۹} таслим бўлди ва бу бахслар ҳам тугайди.

Худди шу сценарий андалусдаги мусулмонлар учун салибийларни ҳамласи пайтида ва Исфахон ва Райдаги шофеъийлар, ханафийлар учун ёки Райдаги, Қазвиндаги ханбалийлар, ханафийлар, шофеъийлар учун ҳам муғулларни ҳамласи пайтида такрорланди; ҳозирни ўзида ҳам шариат асосларига нисбатан жохил бўлган баъзи бир

^{۲۹} عندما كان العثمانيون يحاصرون القسطنطينية، تمهيدا لاقتحامها، كان حكام وحكاماء المدينة من البيزنطيين يجتمعون كل يوم للنقاش والجدل والصراخ واتهام بعضهم البعض. هذه الاجتماعات استمرت حتى قيل سقوط المدينة بأيام. اجتماعاتهم لم يكن للحدث عن كيفية صد العثمانيين، بل كانت حول "معرفة جنس الملائكة، هل هم إناث أم ذكور". بعدها بأيام سقطت القسطنطينية، وانتهى الجدل. هل من معتبر؟! استيقظوا أيها المسلمون!!

мусулмонлар мана шу сенариони такрорлаб юришибди. Мана бу ишлардан қўлимизни тортиб ибрат олиш вақти келмадими?

Шайтон ошкор “олтиталик кофирлар” билан бирга тўғридан- тўғри ёки мунофиқлар тўдасини канали орқали мусулмонларни мана бундай нобуд қилувчи касалликлар билан машғул қилишни яхши кўради. Сизлар бир тасаввур қилиб кўринглар: оли саъудни хокими бўлмиш абдулазиз исломий давлатларни чегараларга тақсимлаб бир-биридан жудо қилган англия секуляр давлатини намояндаси сойкс ва франция секуляр давлатини намояндаси жорж пику билан эсдаликка расмга тушади, 1294 шамсий йилда эса нажд ва хижозда шохигарлик қилишни эвазига англия билан “етти моддадан иборат қарордодни” тузади ва сойкс,пику билан келишувга эришиб фаластинни яхудларга беришга эътироф қилади, уни салтанатидаги муфтилар эса қабрга оид масалаларни байроқ қилиб олиб усмонийларни ва бошқа мусулмонларни иртидоди бўйича фатво содир қилишади ва мусулмонларни қонини ўзлари учун мубох қилиб олишади. Бўлиб ҳам мана шу пайтни ўзида уларни кўз ўнгида франция,англия, италияни секуляр кофирлари кейинчалик эса америка,россия ва хитойни секуляр кофирлари дорул исломни ишғол қилишар ва мусулмонларни устида энг ёмон жиноятларни содир қилишар эди. Сиз мана бу кимсаларни ўзлари томонидан бу борада

ёзилган бирор нарсани топа олмайсиз ва бундан сўнг ҳеч нарса

топилмайди, балки улар қуйидаги нарсалар учун абзор бўлишган:

۳۰ سانت جون فیلیپی در کتاب «بعثه الى نجد» صفحه ۲۵۵ تا ۲۵۷ این تعهد نامه را به صورت کامل آورده و مقدمه این کتاب توسط دکتر عبد الله الصالح العثیمین از اساتید مشهور دانشگاه‌های محمد بن سعود و ام القرى مکه نوشته شده است. متن کامل این معاهده:

بند اول: این الحکومه البریطانیه تعترف وتقر بأن نجدا ، الإحساء والقطیف والجبیل وتوابعها وأراضیها التي ستناقش وتحدد فیما بعد وموانئها علی ساحل الخلیج ، من ممالک لأبن سعود وأبائه من قبله ، وتعترف بأنه حاکمها المستقل ورئيس قبائلها ومن بعده أبناؤه وذریته بالوراثه . لكن إختيار الفرد للحکم سيكون طبقا لتعیین سلفه (الحاکم الموجود) له بشرط ألا يكون معادیا للحکومه البریطانیه بأی شکل ؛ مثل أن يكون ضد الشروط الواردة فی هذه المعاهده . / حکومت بریتانیا می‌پذیرد که نجد ، أحساء ، قطیف ، جبیل و توابع و اراضی آن ها تا سواحل خلیج از ممالک محمد بن سعود و پدرانش باشد و قبول می‌کند که حاکم و رئیس قبائل مستقل باشد و بعد از عبد العزیز هم نسل اندر نسل حکومت عربستان سعودی به فرزندان او برسد . اما حاکم بعدی را حاکم فعلی ، تعیین می‌کند به شرط این که حاکم بعدی با حکومت بریتانیا هیچ نوع دشمنی نداشته باشد ؛ مثلا مخالف شرطهای این پیمان‌نامه نباشد.

بند دوم :وفی حاله اعتداء أیه قوه أجنبیه علی أراضی ممالک ابن سعود وذریته بدون الرجوع إلی الحکومه البریطانیه وبدون إعطائها فرصه للإتصال بابن سعود وتسویه الأمر ، ستساعی الحکومه البریطانیه ابن سعود إلی الدرجه التي تراها وبالطریقه التي تعتقدھا ، کافیه لحمایه مصالحه وأراضیه/ اگر یک قدرت خارجی به سرزمین‌های سعودی حمله کند ، حتی بدون اجازه آل سعود و نوادگان او (حاکمان بعدی) و بدون اتلاف وقت برای اتصال با ابن سعود و مشورت با او ، حکومت بریتانیا به هر اندازه‌ای که صلاح بداند و به هر روشی که بپسندند وارد جنگ می‌شود و حکومت ابن سعود را کمک خواهد کرد.

بند سوم :یوافق ابن سعود و یعد أن یمتنع من الدخول فی أی المرسلات ، أو اتفاقات ، أو معاهدات ، مع أی أمه أو قوه أجنبیه وأن یعطى محوظه فوریه للسلطات التابعه للحکومه البریطانیه ... / ابن سعود توافق کرد که هیچ نوع مکاتبه، توافق و تعهدی با هیچ ملت و قدرت خارجی امضا نکند؛ مگر با اجازه حکومت بریتانیا. ...

بند چهارم : یتعهد ابن سعود بأنه یتنازل مطلقا عن الأراضی المذكوره أعلاه أو یبیعها، أو یرهنها ، أو یؤجرها أو یتخلص منها أو جزء منها أو یمنح امتیازا فیها لأی قوه أجنبیه بدون موافقه الحکومه البریطانیه ... / ابن سعود تعهد می‌دهد که هیچ کدام از مناطق تحت تسلط خود را نفروشد ، اجاره ندهد ، رهن ندهد ، هیچ امتیازی به قدرت‌های خارجی ندهد؛ مگر با اجازه و موافقت حکومت بریتانیا. ”

بند پنجم :یتعهد ابن سعود أن یرقی الطریق الماره بأراضیه إلی الأماكن المقدسه مفتوحه وأن یمحی الحجاج فی مسیرهم إلی تلك الأماكن وعودتهم منها . / ابن سعود تعهد می‌کند که راه‌هایی را که به اماکن مقدسه منتهی می‌شود ، همواره باز نگاهدارد و از حجاج برای رسیدن به آن اماکن و بازگشت از آن‌جا حمایت کند.

بند ششم :یتعهد ابن سعود کما فعل أبائه من قبله أن یمتنع من أی إعتداء علی، أو تدخل فی، أراضی الكويت والبحرین والمشاخ قطر والسواحل العمانی، الذین هم تحت حمایه الحکومه البریطانیه والذین تربطهم معاهدات مع هذه الحکومه. / ابن سعود تعهد می‌دهد ؛ همان طوری که پدرانش تعهد داده بودند که هیچ وقت با کویت ، بحرین ، قطر و عمان دشمنی نکنند ؛ چون این کشورها تحت حمایت حکومت بریتانیا هستند و با بریتانیا پیمان بسته‌اند.

بند هفتم :تتفق الحکومه البریطانیه وابن سعود علی عقد اتفاقیه أكثر تفصیلا بالنسبه للمسائل التي تخص کلا الطرفين . / هر دو حکومت توافق می‌کنند که در آینده توافقات بیشتری در باره روابط و مسائل دو کشور خواهند داشت.

۳۱ البته آل سعود تنها در برابر اهل سنت سایر سرزمین‌ها اقدام به کشت و کشتار نکرده اند بلکه مسلمین سرزمین وحی و عربستان قبل از سایر ملل قربانی این تفکرات و برداشتهای اشتباه تجدیت بوده اند که در زیر به صورت فهرست وار به تعدادی از این جنایات تجدیت آل سعود در حق مسلمین سرزمین وحی اشاره می‌شود:

- جنایت در تهامه و عسیر، کشتار ۵۰۰۰۰ مسلمان
- جنایت "تربه"(۱۵ می ۱۹۱۹ میلادی در دوران حکومت سوم آل سعود) کشتار ۴۰۰۰۰ مسلمان
- جنایت کشتار نمازگزاران در مساجد روستای الشعبیه در جریان حمله آل سعود به حائل در سال ۱۹۲۲ میلادی، کشتار ۳۷۹۰ مسلمان
- جنایت در القصیم، کشتار ۳۷۰۰۰ مسلمان
- جنایت در طائف و الحوبه، کشتار ۱۵۰۰۰ مسلمان که بیشترشان زن و کودک بودند.
- جنایت محاصره طائف و کشتار ۲۸۰۰ مسلمان
- جنایت علیه عشیره آل اسلم و عنزه(که آل سعود به آن وابسته هستند، اما به خاطر این‌که این عشیره با آل سعود در بعضی موارد جزئی مخالفت کرد، این رژیم به کشتار آنها دست زد) و ام غرامیل و الغوطه در حائل، کشتار ۲۰۰۰ مسلمان
- جنایت علیه قبیله شمّر، کشتار ۱۰۰۰۰ مسلمان
- جنایت در مناطق عسیر و تهامه، کشتار بیش از ۵۰۰۰ مسلمان
- جنایت کشتار یمنی‌ها در وادی تنومه، کشتار بیش از ۱۲۰۰ مسلمان که برای حج آمده بودند.
- کشتار بنی‌مالک در طائف، قتل عام ۷۰۰۰ مسلمان و تخریب ۷۰ روستا
- جنایت علیه قبایل الریث در جنوب حجاز در سال ۱۹۵۳ میلادی، کشتار ۱۵۲۰ مسلمان
- جنایت علیه قبایل مطیر و عتیبه، کشتار بیش از ۵۰۰۰ مسلمان
- جنایت علیه قبایل العجمان، کشتار بیش از ۳۰۰۰ مسلمان

-Бутун жахон секуляр кофирлари ва сехюнистлар режими учун махаллий тоғутларнинг хизматчилари, навкарлари хисобланишади.

-Бошқа мусулмонларга босқинчи кофирларни қувиб чиқаришдан кўра мусулмонлар ўзларига ўхшаган мусулмонлар билан машғул бўлишликлари муқаддамроқ эканини сингдирмоқчи бўлишади.

-Бу билан улар жуғрофий чегаралар матлуб ва маъқул нарсаси, деган фикрни мусулмонларга сингдирмоқчи бўлишади, аслида эса мана бу чегаралар мусулмонлар учун бир ҳақорат ва мусулмонларни устида тафарруқни, зиллатни давом этиши, ҳамда мохиятнинг тасдиқлайдиган омил сифатида исломнинг ўрнига миллатпарастлик илдишларини мустаҳкамлаш учун бир сабаб хисобланади.

Мана бу сотқин ҳокимлар кофирларни мақтов, улуғлаш билан машғул бўлган пайтларида уларнинг салтанатидаги муфтилари усмонийларни устида сўфий бўлганлик жинояти остидаги иртидо фатвосини содир қилишади ва улар хитойликлар билан русларнинг шарқий ва ғарбий туркистондаги жиниятларига ёки англияликларни, францияликларни, италияликларни хинддаги, африкани шимолидаги, ироқдаги, суриядаги ва бошқа

-
- جنایت علیہ قبایل بنی عطیہ، الحویطات و جہینہ ، کشتار بیش از ۷۰۰۰ مسلمان و آوارگی هزاران نفر
 - جنایت در الجلیدہ در نزدیکی حائل، قتل عام ۴۱۰ نفر از عشیرہ اسلم
 - جنایت "بیضاء نثیل"، قتل عام ۵۱۳ نفر از قبیلہ عنزہ
 - جنایت ام الغرامیل در شرق حائل، قتل عام ۴۱۱ نفر
 - جنایت الغوطہ در حائل، کشتار ۳۷۵ نفر
 - جنایت در النبیصیہ، الوقید و الجثامیہ، کشتار ۱۰۰۰۰ مسلمان از اهالی حائل
 - جنایت در الجوف(آمار قربانیان جنایت آل سعود مشخص نیست)
 - جنایت در الجہراء، قتل عام ۱۰۰۰ مسلمان
 - جنایت السبلہ وام الرضمہ، قتل ۵۰۰۰ مسلمان
 - جنایت علیہ قبایل العجمان، قتل عام ۳۰۰۰ مسلمان

минтақалардаги жиноятларига томошабин бўлиб қараб туришарди. Мана бу секуляр кофирлар ва минтақадаги тоғутлар эса уларни кўз ўнгида мусулмонларни динига, жонига, номусига, мол-давлатига нисбатан турли-хил жиноятларни амалга оширишади, Султон Абдулхамид биринчи 1168 шамсий йилда усмонийларни дорул исломдаги шаҳарларни бири русларни қўлига ўтгани ҳақидаги хабарни эшитган пайтида, бундан қаттиқ таъсирланади ва инсултни бошидан ўтказади ва бир неча кундан сўнг шуни оқибатида жон таслим қилади.

Аммо иккинчи фатво жаъфарий шиъаларини олий маржаъси томонидан англия раҳбарлигидаги ташқи босқинчиларни ва секуляр кофирларни ҳамласи пайтида содир қилинади.

Бу бугунги кундаги шиъаларни ғуллотлар ва ташайъюни орасидаги адашган тоифалардан ажратиб олиш учун, ҳамда мана бу дастадаги шиъаларнинг усмонийларни исломий изтирорий бадал ҳукуматини ҳокимияти остидаги дорул исломга бутун жаҳон секуляр кофирларининг қилган хужумига нисбатан билдирган муносабатига хужжат бўлади.

Биринчи жаҳон жангида усмонийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукумати германия билан муттаҳид бўлишидан олдин, англия усмонийларни ҳокимияти остидаги дорул исломнинг бир қисми бўлган ироқни жанубига ҳамла қилади ва 1293 шамсий йилни ўзида фов ва басрани ишғол қилади.

Усмонийларни ҳукумати ва ироқдаги жаъфарий шиъалари бир-бирларига нисбатан инкор қилиб бўлмайдиган зулмларни содир

қилишган эди, тахминан ироқдаги шиъаларни хаммаси ханафий мазхабидаги усмонийлардан норози бўлишган ва улар иккинчи даражадаги фуқаролар деб ҳисобланишган, шу сабабли ҳам усмонийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукумати “шиъа қабилаларини ва шиъа уламоларини муқоваматига дучор бўлган эди”. Аммо англиянинг усмонийларнинг ханафий мазхабидаги ҳукуматни ҳокимияти остидаги дорул исломга қилган ҳамласи сабабли, куфр исломни қаршисига туриб олади.

Мана бундай нозик шароитда жаъфарий шиъалари томонидан иккита қадам қўйилади:

1-1302 шамсий йилда Оятуллох Мударрис бир хайъат билан бирга усмонийларни тупроғига кириб келади ва эрон, усмонийлар ва германияни иттиходи остидаги муштарак душманга қарши қарордодни имзолайди ва мана шу шаклда усмонийларнинг дорул исломини қудратига қўшилади, худди шу вақтни ўзида усмонийларни ҳукумати озарбайжонни бир қисмида эрон билан жанг олиб бораётган эди.

2-Саййид Мухаммад Козим Тобатабоий яздий (у охун Хуросонийдан сўнг шиъаларнинг умумий маржаъиятини зиммасига олган эди) сиёсий майдондаги “маслахат” фикҳидан фойдаланган холда ва куфрни дорул исломга қилган хужумини қайтариш учун тадбир билан усмонийларнинг ҳукуматини химоя қилади. Шиъалар мана бундай шароитда Нажафдаги фуқаҳоларга эргашиб масълуятни хис

қилишади ва ўзларини тақдирларини усмонийларни пойдевори
^{۳۳} сустлашиб қолган давлатининг тақдири билан боғлашади.

Шиъаларнинг мана бу умумий маржаъияти барча ихтилофларни,
курашларни хатто исломий изтирорий бадал ҳукумат билан
ироқдаги шиъа қабилалари, гурухларини ўртасида бўлиб ўтган
зулмларни бир четга суриб мусулмонларни катта маслахатларини
назарга олади ва ироқ халқи билан усмонийларни ҳукуматини
ўртасидаги келишувни, иттиходни мустаҳкамлашга юзланади. У
киши томонидан биринчи жаҳон жангида яъни усмонийларнинг
британияга қарши олиб борган жанглари пайтида, ироқдаги шиъа
қабилаларини бошлиқларига хитоб қилиб ёзилган бир неча номалар
мавжуд, у киши шиъаларга усмонийларни ҳукуматига қаршилик
қилмасликни ва усмонийларни лашкари билан бирга англия босқинчи
харбийларига қарши ироқни жанубида жанг қилишни қаттиқ
^{۳۴} таъкидлайди.

Саййид Мухаммад Козим Таботабой яздий шиъаларни умумий
маржаъияти сифатида секуляр кофирларга ва англия
босқинчиларига қарши жиход даврида ўнлаб эълонномалар,
фатволар содир қилади ва чегараларни сақлаб қолишни, исломни
борлиғини ва усмоний давлатини мулкларини дифо қилишни вожиб
деб эълон қилади. Ва ўзини фарзанди саййид Мухаммад Таботабой
яздийни жиходий гурухларни қўмондони сифатида англия секуляр
кофирларига қарши жангга жўнатади, мана бу жангларда ханафий
мазхабидаги усмонийларни исломий изтирорий бадал ҳукуматини

^{۳۲} علی ابوالحسنی (منذر): فرائر از روش آزمون و خطا، ص ۶۱۷-۶۲۴.
^{۳۳} علی الوردی، لمعات الاجتماعیه من تاریخ العراق الحديث، ج ۴، ص ۲۳۶-۲۴۲.
^{۳۴} علی ابوالحسنی (منذر): فرائر از روش آزمون و خطا، ص ۶۲۵ - ۶۲۶.

хокимияти остидаги дорул исломни дифо қилишда у кишини
^{۳۵}фарзанди ўлдирилади.

У киши фақат шуни ўзи билан кифояланиб қолмайди, балки ханафий
мазхабидаги усмонийларни исломий изтирорий бадал ҳукуматини
хокимияти остидаги дорул исломнинг бошқа бир қисми бўлган
душман томонидан ишғол қилинган ливиядаги минтақаларда
италиялик секуляр кофирларга қарши жиход қилишга фатво беради
ва босқинчи кофирларга қарши жиходни ва уларни хайдаб чиқаришни
^{۳۶}исломнинг энг муҳим фарзларидан деб ҳисоблайди.

Хатто кофирларга қарши иқтисодий мубораза бўйича ҳам четдан
келган махсулотлардан фойдаланишни имкони борица чеклашга ва
ички махсулотлардан фойдаланишга фатво бериб ёзадики: куфр ва
кофирларни қувватланишига ва исломни, мусулмонларни
заифлашишига боис бўлган нарсалар харомдир, бу муомалаларда
бўладими ё ундан бошқа нарсаларда бўладими фарқи йўқ,
мусулмонлар хар қачон лозим бўлса куфрни қувватланишига сабаб
бўладиган нарсалардан эҳтиёт бўлишлари керак. ^{۳۷}

^{۳۵} علی ابوالحسنی (منذر): فراتر از روش آزمون و خطا، ص ۶۲۹. یکی از فتواهای این عالم و مرجع عامه شیعیان در سال ۱۳۳۲ق/۱۹۱۴م، جهت جهاد و رویارویی با قوای اشغالگر و سکولار انگلیس اینگونه است: بسم الله الرحمن الرحيم پوشیده نیست که دول اروپا به خصوص دولت انگلیس و روس و فرانسه همیشه از قدیم‌الایام بر ممالک اسلامیة تعدی و تجاوز نموده‌اند، چنان که بیش‌تر ممالک اسلام را غصب نموده‌اند؛ و از این تعدیات به جز محو دین (العیاذ بالله) مقصدی ندارند، تا در این اوقات مقاصد خود را ظاهر نموده، بر ممالک دولت عثمانی (اعزاز الله بنصرها الاسلام) هجوم نموده و نزدیک است دست تعدی دراز و بر حریمین شریفین و مشاهد ائمه طاهرین (ع) تهاجم و بر اوطان مسلمانان و نفوس و اعراض و اموال آن‌ها غلبه نمایند. پس واجب است بر عشایر ساکن در مرزها و عموم مسلمین متمکنین اگر در حدود من به الکفایه نباشد، حفظ مرزها و دفاع از بیضه اسلام به مقدار قدرت خود بنمایند. والله هو الناصر و المعین و المؤید للمسلمین.

نجف اشرف الاحقر محمدکاظم الطباطبایی

^{۳۶} متن فتوای این مرجع عامه ی شیعیان آن روزگار به این شرح است: در این ایام که دول اروپایی مانند ایتالیا به طرابلس غرب (لیبی) حمله نموده و از طرفی روس‌ها شمال ایران را با قوای خود اشغال کرده‌اند، و انگلیسی‌ها نیز نیروهای خود را در جنوب ایران پیاده کرده‌اند و اسلام را در معرض خطر نابودی قرار داده‌اند، بر عموم مسلمین از عرب و ایرانی واجب است که خود را برای عقب راندن کفار از ممالک اسلامی مهیا سازند و از بذل جان و مال در راه بیرون راندن نیروهای ایتالیا از طرابلس غرب و اخراج قوای روسی و انگلیسی از ایران هیچ فروگذار نکنند، زیرا این عمل از مهم‌ترین فرائض اسلامی است تا به یاری خداوند دو مملکت اسلامی از تهاجم صلیبی‌ها محفوظ بماند. (محمد کاظم طباطبایی) / مجله نور علم، دوره دوم، شماره سوم، صفحه ۸۲

^{۳۷} مهدی ابوطالبی (۱۳۹۵)، عالمان شیعه و صیانت از سرمایه‌های ملی، کانون اندیشه جوان، ص. ۳۶،

ўша замондаги шиъаларнинг яна бир тақлид қилиш

маржаъларидан бири бўлган Мирзо Мухаммад Тақий Шерозий

фатво берадики: ҳеч бир мусулмон ғайри мусулмонни мусулмонларни ҳукуматидан афзал кўриб танлашга ҳаққи йўқ. Мана бу яъни “нафий^{۳۸} сабил” ни аслини риоя қилишдир.

Аммо бутун жаҳон секуляр кофирлари сенарио ясашни ва режиссёрлик сахнасида парда ортига ўтиб олишган эди ва 1339 қамарий , 1300 шамсий йилда ўзлари таъйинлаган қўғирчоқларни секуляр босқинчиларни режаларини, мақсадларини пиёда қилиш учун сахнага олиб чиқишади ва “қўмондонликни малик файсалга топширишади”. Малик файсал ҳам умум мусулмонларни фикрини адаштириш учун одамларни ўртасида танилган, ҳурматли инсонларни ўзининг ҳукуматини ичига торта бошлайди ва улардан ўзининг фосид ҳукуматида “туолетни хушбўй қилувчилар” сифатида^{۳۹} фойдаланади.

Гувоҳ бўлиб турганимиздек бузунги кунда ўша ваҳдатгаролик йўлини давом эттираётганлардан бири эрон исломий жумҳурияти бўлади, хатто ханафий мазхабидаги усмонийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукумати нобуд бўлгандан сўнг ҳам уни яхшилик билан эслайдиган кишилардан бири ҳозирги эрон исломий изтирорий бадал ҳукуматини асосчиси бўлган Оятуллох Хумаиний айтадики: усмонийларнинг давлати исломий давлат эди, унинг ҳукмронлиги тахминан шарқдан бошлаб ғарбгача..... бўлган масофани эгаллаган

^{۳۸} علی المومن، سنوات الجمر، ص ۲۰-۲۱

^{۳۹} جودیت میل روا، از تکریت تا کوت، ترجمه حسن تقی زاده میلانی، ص ۹۶

эди, усмонийларнинг мана бу давлати исломий хилофатни соясида, қуръони мажидга суянишни соясида ана ўша улуғворликка эга бўлган. Бу ҳукумат парчаланиб кетгач бизларни замонимизда ҳабис отатуркни замонида, у ерда исломни бекор қилишди; ҳозирги туркия ҳукумати мусулмон эмас, лекин улуғ туркия миллати “мусулмондир.”

Учинчи ўрин: кофирларнинг босқинчилик пайтидаги усмонийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукуматидаги бош муфтини фатвоси.

Усмонийларнинг шайхул исломи ва муфтиси жиходга фатво содир қилган ва мусулмонларни францияни, британияни, россияни қаршисида туриб беришга даъват қилган пайтида, мана бу фатво 1333 қамарий, 1293 шамсий йилни 23 мухаррам ойида Бағдодни ҳамма масжидларида эълон қилинади, аммо “Аъзамия”да шиъалар билан бирга ваҳдат мажлисларини ўтказаяётган чегараланган уламолар дастасидан ташқари, араб нацианализмига қўшилган бошқа масжидларни муллолари бу фатвони тасдиқлашни ўрнига англия секуляр давлатига яширинча номаларни жўнатиш орқали уларни химоя қилиб тарғиб қилишар эди.

Исломий изтирорий бадал ҳукуматни соясида боғлар, молу-давлатга, унвонларга эга бўлган мана бу кимсалар нихоятда осонлик билан усмонийларни дорул ислом ҳукуматини унутиб юборишади ва миллатпараст араб раҳбарларини воситасида

хатто усмонийларни парлатентидаги ироқлик намояндалар орқали, усмонийларнинг илмий, харбий олийгохларида дарс ўқиганлар билан бирга англия секуляр кофирларига дўстона қўлларини чўзишади ва дорул исломга хиёнат қилишади ва хатто улар секуляр, босқинчи кофирларга хизмат қилиш бўйича бир-бирлари билан мусобақа ҳам қилишган.

Мана бу шум жараён бу тоифадаги кимсаларни орасида узоқ ўтмишдан буён ҳозирги кунгача мавжуд бўлган бўлиб, бу нарса мунофиқлар тўдасининг табиғий мансаблардаги таъсирини кўрсатади, бизлар ошкора ва кўплаб сонда уларни кўра оламиз, бундай кимсалар агар исломий изтирорий бадал ҳукуматларда ҳам тозалаб ташланмаса, улар шубҳасиз секуляр муртадларни ёнида дорул исломга қарши аввалги хиёнатчилардан бўлишади.

Улар зозакийларга эргашувчилардан бўлган туркияни курдистонидаги шайх саъидни химоя қилувчиларини ва “шарқий туркистон исломий жумҳуриятида” ироқни курдистонидаги шайх махмуд хафидни ва шариатгаро ахли фикҳ бўлган шиъаларни ёнида туришган ва усмонийларга ёрдам беришга қодир бўлган араб ва турклардан иборат фирқаларнинг катта қисми ё миллатпарастларга қўшилиб кетишган эди ёки усмонийларни бутунлай мушрик, муртад дейдиган ҳамда аслий яҳуд ва насоро кофирларидан ҳам баттарроқ деб ҳисоблайдиган наждийлардан бўлишар эди. Албатта мана буларни ёнида аслий шиъаларга хиёнат қилган ва бузунги англиялик шиъаларга ўхшаб секуляр англияликларга тарафдорлик қилган ироқдаги шиъалар ҳам мавжуд эди.

Мана бу хиёнатларни хаммаси усмонийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукуматино нобуд бўлишига ва дорул исломнинг босқинчи секуляр кофирларни ўртасида тақсимланиб кетишига ва фаластиндаги сеҳюнистлар режимини пайдо бўлишига сабаб бўлади. Мана бу махаллий секуляр муртадларни ва ички мунофиқлар тўдасини, ҳамда ахли бағийнинг дорул исломга, мусулмонларга қилган хиёнатларидан бири ва уларнинг дорул куфрларга, кофирларга қилган хизматларидан бири бўлади.

Шу сабабли ҳам усмонийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукумати 1302 шамсий йилда 625 йил ҳукмронлик қилгандан сўнг секуляр отатурк раҳбарлигидаги ички секуляр ахзоблар томонидан нобуд қилинади, усмонийларнинг исломий изтирорий бадал ҳукумати воҳид раҳбарга ва ягона байроқга эга эди, шу ҳукумат 50 дан ошиқ сотқин ҳукуматларга 50 та раҳбар ва байроққа тақсимланиб кетди, мусулмонлар ҳозиргача мана бу бўшлиқни масоҳати ва сифати жихатидан ундан кўра яхшироқ ёки унга ўхшаш нарса билан тўлдира олишгани йўқ, бутун жаҳон секуляр кофирлари ҳам алжазоирдаги, чоддаги, шарқий туркистондаги ва ундан бошқа ўнлаб мусулмон диёрларидаги фожеаларга сабаб бўлишди, сотқин ва хизматчи арабларни химояси, қўллаб-қувватлаши орқали бутун жаҳон секуляр кофирлари сеҳюнистлар режимига ўхшаш саратонли яраларни ташкил қилишди, бўлиб ҳам бу жуда кўп фожеаларни бир қисми холос.

Аллох таоло марҳамат қиладики:

ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا مَا بِأَنفُسِهِمْ وَأَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ

(انفال/۵۳)

Бунга (яъни, уларнинг азобга гирифтор бўлишларига) сабаб-аллох бир қавмга инъом қилган неъматини то улар ўзларини ўзгартирмагунларича ўзгартирувчи эмаслиги ва аллох эшитгувчи, билгувчи эканлигидир.

وَإِنَّ اللَّهَ لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ (анفال/۴۲)

سُبْحَانَكَ اللَّهُمَّ وَبِحَمْدِكَ، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، أَسْتَغْفِرُكَ وَأَتُوبُ إِلَيْكَ

والسلام عليكم ورحمة الله وبركاته